UUTISET

Tällä hetkellä kulutus ja tuotanto ovat liian lähellä toisiaan. Varsinkin kehitysmaissa pitäisi keskittyä varastoinnin parantamiseen. **PUHEENJOHTAJA ROBERT CARLSON, MAAILMAN TUOTTAJAJÄRJESTÖ WFO**

Maailman johtajat kuuntelevat viljelijöitä

”Moni puhuu, harva osaa”, vastasi Maailman tuottajajärjestön WFO:n puheenjohtaja Robert Carlson kysymykseen, miksi viljelijöiden puheet ovat alkaneet kiinnostaa maailmalla.

KARI SALONEN

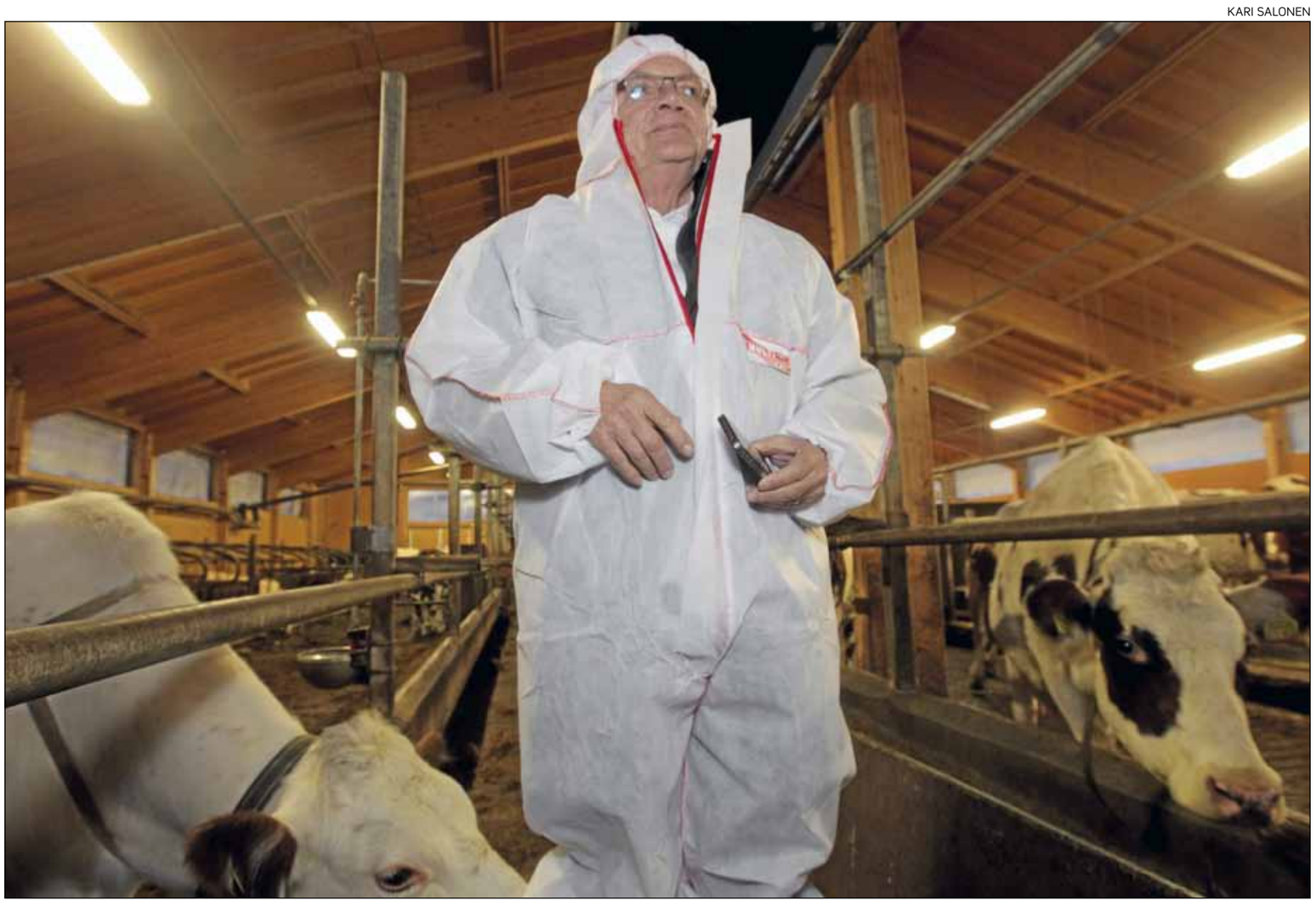

Maailman tuottajajärjestön puheenjohtaja Robert Carlson aloitti maataloustyöt vuonna 1979. USA:n Pohjois-Dakotan osavaltiossa asuva Carlson on eläkkeellä maataloudesta, mutta sai järjestön johtamisesta uuden haasteen.

NUMMI-PUSULA (MT)
Maailman johtajat ovat innokkaita kuulemaan maanviljelijöitä, arvioi Maailman tuottajajärjestön WFO:n puheenjohtaja **Robert Carlson** ensimmäistä vuottaan viljelijöiden johtajana.

”Meidän järjestöllämme on pääsy maailman johtajien puheille. He kaikki ovat tiedemiehiä tai poliitikkoja, eivätkä he tiedä, miten ruokaa käytännössä tuotetaan”, Carlson sanoo.

Kiinnostus viljelijöitä kohtaan on seurausta ruokaturvallisuuden aiheuttamasta huolesta. Poliitikot ymmärtävät kyllä, että ruokaa on saatava lisää ja että ympäristö sen tuottamiselle vaikeutuu.

Kukaan muu kuin viljelijät ei kuitenkaan pysty antamaan vastauksia siihen, miten yhtälö käytännössä ratkaistaan.

Siksi Carlsonilla riittää vientiä.

”Ensimmäinen vuosi oli kiireisempi ja vaativampi kuin odotin. En ole koskaan nähnyt, että maanviljelijän ammattia pidetään näin arvossa.”

Ruuan määrän kasvu vaatii investointeja

Kun johtajat kysyvät Carlsonilta, mitä pitäisi tehdä, jotta ruokaturvallisuus toteutuisi, vastaus ei ole kovinkaan yllättävä.

”Tehkää maataloudesta kannattavaa. Kun me saamme voittoa, me tuotamme enemmän ruokaa.”

Sama pätee kaikkialla maailmassa, vain mittakaava on eri. Viljelijä tarvitsee tuottoa, jotta uskaltaa investoida. Carlson painottaa, että tuotannon kasvaminen vaatii investointeja.

Toinen teko olisi varastojen kasvattaminen.

”Tällä hetkellä kulutus ja tuotanto ovat liian lähellä toisiaan. Varsinkin kehitysmaissa pitäisi keskittyä varastoinnin parantamiseen.”

WFO on aktiivinen kehitysmaissa. Siellä tehokas poliittinen työkalu olisi jonkinlainen vakuutus satoriskin varalta.

Järjestö perustettiin Etelä-Afrikassa viime vuoden syyskuussa ajamaan viljelijöiden etuja.

Vuosi sitten tuottajajärjestöjä oli mukana 28 maasta, nyt jo 44 maasta. Kasvu on nopeaa ja Carlson odottaa sen jatkuvan.

”Odotan 40 prosentin kasvua vuosittain lähivuosien ajan. Liittymisneuvottelut ovat usein nopeita, sillä jäsenyys on edullinen köyhille maille. Tarvitsemme enemmän jäseniä Afrikasta ja Aasiasta.”

Viljelijät haluavat ilmastopöytään

Carlson oli Suomessa MTK:n vieraana. Tänne hän tuli Dohasta, jossa parhaillaan käydään ilmastoneuvotteluja. Se on seuraava pöytä, johon viljelijöiden täytyy päästä.

”Ilmastoneuvotteluissa eme ole vielä riittävän vahvasti mukana. Sinne meidän pitää kuitenkin päästä, sillä me joudumme sopeutumaan ilmastonmuutokseen ja pystymme vaikuttamaan siihen.”

Pauliina Pakkasmaan suku on omistanut tilan vuodesta 1649 saakka. Nykyisin lehmiä on 57, joista kolmasosa on alkuperäiskarjaa.

Sellaista on maailman viljelijöiden johtajan työ: ilmastoneuvotteluista Dohasta Nummi-Pusulaan rapsuttamaan alkuperäiskarjaa. Matkaseurana on yleensä vaimo ja WFO:n naisjärjestön puheenjohtaja **Susan Carlson**.

Rouva varsinkin on erityisen kiinnostunut maitotilan arjesta.

”Vietin 50 ensimmäistä vuottani maitotilalla, jolla oli oli 50 lehmää. Lähdin sieltä vuonna 2003”, hän kertoo ja keskittyy tutustumaan kyyttöihin.

Ja kyytöthän tutustuivat mielellään Carlsoneihin.

”Kyytöt ovat hyvin ihmisläheisiä, ne tuppaavat heti liki”, tilan isäntä **Mikael Tammirinne** sanoo.

AIMO VAINIO

PÄIVÄN KYSYMYS

Tuleeko joulu joka kauppaan?

Näkyykö joulukauppa kaikissa kaupoissa, Kaupan liiton pääekonomisti Jaana Kurjenoja?

Ihan kaikkialla se ei näy. Esimerkiksi rautakauppaan joulu tulee keväällä tai kesällä, kun rakentamisen ja remontoinnin suurin sesonki on käynnissä. Suurempia sisustustavaroitakin, kuten huonekaluja, ostetaan enemmän marraskuussa, jotta ne ehtivät jouluksi kotiin.

Onko rautakaupassa siis joulukuussa hiljaista?

No ei sentään! Silloin myydään paljon pienelektroniikkaa, kuten jouluvaloja. Pukin konttiin ostetaan miehille paljon työkaluja.

Missä kaupoissa joulu näkyy eniten?

Kaiken kaikkiaan joulusesonki nostaa päivittäistavarakaupan myyntiä normaalikuukauteen verrattuna noin neljänneksellä. Ruokakaupassa myynnin kasvu on noin viidennes.

Kirjakaupoissa ja kultasepänliikkeissä joulusesonki tuplaa myynnin. Kukkakaupoissa myynti kasvaa joulukuussa 43 prosenttia. Myös lelut, vaatteet, elektroniikka ja alkoholijuomat kuuluvat sesongin tärkeimpiin myyntiartikkeleihin.

Miten joulu näkyy ruokakaupassa?

Joulukuussa myydään parempia ja kalliimpia merkkejä. Perheet haluavat satsata nautintoihin, jolloin kotiin ja lahjoiksi ostetaan erityisesti herkkuja. Joulukuussa on joulun lisäksi itsenäisyyspäivä ja vuodenvaihde, jotka myös kasvattavat myyntiä.

STINA HAASO

» Joulukuussa myydään parempia ja kalliimpia merkkejä.«

JAANA KURJENOJA

MTK-Pohjois-Suomi

”Ruokaturva ja oma tuotanto ovat itsenäisyyttä”

MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila vaati ruokamarkkinoiden toimintaan avoimuutta

PEKKA FALI

Järjestöagrologi Sirpa Törmikoski (vas.) ja hankevetäjä Anita Mäkipelto tarkastivat kokousedustajien valtakirjoja.

OULU (MT)
Halvan ruuan ja raaka-aineen aika on ohi, kilpailu ruuasta kiristyy maailmanlaajuisesti. Tuonnin varaan ei voi rakentaa kansalaisten ruokaturvaa, painotti MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** MTK-Pohjois-Suomen syyskokouksessa keskiviikkona.

Itsenäisyyspäivän aattona oli sopivaa muistuttaa suomalaisia siitä, että aidosti itsenäinen valtio tuottaa itse mahdollisimman suuren osan tarvitsemastaan ruoasta. Viisasta on myös vahvistaa energiaomavaraisuutta kotimaisen uusiutuvan energian avulla.

Heikko kannattavuus uhka

Suomen ruokaturvan suurimmaksi uhaksi on Huoltovarmuuskeskuksen ennusteissa todettu maatalouden heikko kannattavuus. Se on myös laadun tuottamisen uhka.

”Suomalaiset maanviljelijät ovat valmiita tuottamaan laadukasta ja turvallista ruokaa suomalaisille. Tämä on kuitenkin mahdollista vain, mikäli tuotannon kannattavuus saadaan nousuun ja ruokamarkkina alkaa toimia terveesti ja avoimesti. Se, joka tekee eniten, ei voi jatkaa, jos se saa tuotteen hinnasta jatkuvasti vähiten”, tiivisti Marttila.

Ruokaa on tuotettava lähivuosikymmeninä lähes 80 prosenttia nykyistä enemmän. Väestönkasvu ja kulutustottumusten muutokset yksipuolisesta kasvisruuasta ravintorikkaisiin kotieläintuotteisiin nostavat kysyntää.

Lisäksi maailmassa on lähes miljardi nälänhädästä kärsivää ihmistä. Tämä on eettisyyttä ja vastuullisuutta kuuluttavien, valikoimien runsaudessa tuskailevien kuluttajienkin hyvä muistaa, huomautti Marttila.

Turvemaille ei ymmärrystä

MTK-Pohjois-Suomen puheenjohtaja **Harri Peltola** paheksui aikeita rajoittaa turvemaiden viljelyä. Peltola pohti, pitävätkö hankkeen puoltajat ruuan tuontia ympäristön kannalta parempana vaihtoehtona.

”Kysymys on myös periaatteesta: Miten paljon yksityistä maanomistusta voidaan Suomessa ja koko EU:ssa rajoittaa.”

Peltola suositti Maatalouden tutkimuskeskukselle tutkimusta siitä, miten pohjoisten turvepeltojen viljely vaikuttaa ilmastopäästöihin. Nurmiviljelyn vaikutus on erilainen kuin vuosittain kynnettävien peltojen.

Raimo Jokela Oulaisista oli tyytyväinen siihen, että hiilirikkaiden maiden rajoituksille on saatu hyvin julkisuutta. Paljon on kuitenkin vielä tehtävää muun muassa MTK:lla.

Jokela jakaisi kuntapäättäjän opasta myös kuntien virkamiehille. Maa- ja metsätalouden tuntemukselle olisi paljonkin tarvetta etenkin hallintokuntien päällikkötasolla.

Jukka Ojantakanen kiitti puheenjohtaja Marttilaa jämerästä puheenvuorosta. Viljelijää on jo kurmuutettu tarpeeksi.

Ari Pirkola Pyhäjoelta ja **Jari Törmikoski** Vihannista totesivat, että nykyisen ympäristötukiohjelman säädökset estävät riittävän ravinnemäärän käytön pelloilla. He olivat huolissaan siitä, saadaanko tulevaan järjestelmään yhtään järkevämpiä säädöksiä. Peltoja pitäisi lannoittaa todellisen ravinnetarpeen eikä kaukaa annettujen rajojen mukaan.

JOUKO RÖNKKÖ

Itsenäisyyspäivää vietettiin perinteisesti

Suomen 95. itsenäisyyspäivää vietettiin eilen vanhoin perintein.

Helsingin Tähtitorninmäellä järjestettiin aamulla lipunnosto, Helsingin tuomiokirkossa pidettiin ekumeeninen jumalanpalvelus ja valtakunnallinen paraati järjestettiin Kouvolassa.

Sotilaallista menoa oli seuraamassa runsaasti katsojia. Paraatissa oli joukkoja kaikista puolustushaaroista. Katselmuksessa marssi 900 sotilasta ja mukana oli 45 erilaista ajoneuvoa.

Linnan juhlia isännöi ensimmäistä kertaa tasavallan presidentti **Sauli Niinistö**. Maan painumisesta kärsinyt Presidentinlinna menee juhlien jälkeen kahdeksi vuodeksi remonttiin.

Heikki Hursti jatkoi vanhempiensa perinnettä järjestämällä Helsingin Hakaniemessä perinteisen vähävaraisten itsenäisyysvastaanoton jakamalla ruokaa.

MT-STT

TALOUDESTA LYHYESTI

Varainsiirtovero vasta maaliskuussa

Asuntokauppaa koskevan varainsiirtoveron korotus siirtyy vuodenvaihteesta maaliskuun alkuun, jotta ohjeistus saadaan kuntoon. Asuntokaupan yhteydessä maksettavan varainsiirtoveron piti nousta vuodenvaihteessa 1,6 prosentista 2 prosenttiin.

Merkittävin muutos tavallisille asunnonostajille on se, että uudistuksen jälkeen vero peritään asunnon velattomasta hinnasta, johon lasketaan mukaan osuus taloyhtiön velasta. Nykyisin veroa maksetaan asunnon myyntihinnasta.

EU-presidentiltä uusi velkaehdotus

EU-presidentti **Herman Van Rompuy** on esittää euroalueelle omaa erillistä rahoituskapasiteettia, joka toimisi eräänlaisena vakuutuksena maakohtaisten talousshokkien hoitamiseen. Tämä rahoitusväline voisi myöhemmässä vaiheessa ottaa myös yhteistä velkaa. EU-johtajat keskustelevat talous- ja rahaliiton vahvistamisesta viikon kuluttua.

Suomi vähiten korruptoitunut

Suomi oli Transparency International -järjestön vertailussa jälleen yksi maailman vähiten korruptoituneista maista. Suomi jakaa ykkössijan Tanskan ja Uuden-Seelannin kanssa. Vertailu mittaa vain julkista sektoria, ja yritykset ja hyvä veli -verkostot jäävät sen ulkopuolelle. Suomen kehotetaan kiinnittävän huomiota julkisiin hankintoihin ja rahavirtoihin veroparatiiseihin.

Venäjä puolestaan sijoittuu 176 maan vertailussa hännille, sijalle 133.

Yritykset vaativat palkkamalttia

Konepajakonserni Metson toimitusjohtaja **Matti Kähkönen** ja Metsä Groupin pääjohtaja **Kari Jordan** vaativat torstain Keskisuomalaisessa 5–10 vuoden palkkamalttia. Tätä edellyttävät kilpailukyvyn palauttaminen, EU:n rikkidirektiivi ja avoimet päästökauppakysymykset. Seurauksena voi olla hetkellinen elintason lasku, Kähkönen varoittaa.

Pikavipit lisääntyivät

Kotitalouksille myönnettiin heinä–syyskuussa uusia pienlainoja eli niin sanottuja pikavippejä 29 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna ja 13 prosenttia enemmän kuin tämän vuoden edellisellä neljänneksellä.

Lainoja myönnettiin yhteensä 385 991 kappaletta. Keskimääräinen pienlaina oli 276 euroa, takaisinmaksuaika 37,1 päivää ja pienlainojen kulut lähes 22 prosenttia myönnetystä lainapääomasta.

Kotitalouksien lainakanta kasvoi yhteensä viisi prosenttia edellisvuodesta, mutta uusien asunto- ja vapaa-ajanasuntoluottojen määrä väheni kahdeksan prosenttia.

Paloissa kuollut tänä vuonna 70 henkilöä

Tulipaloissa on ennakkotietojen mukaan kuollut marraskuun loppuun mennessä 70 ihmistä. Heistä viisi menehtyi marraskuun aikana. Palokuolemia on 11 enemmän kuin vastaavaan aikaan viime vuonna.

Marraskuussa syttyi kaksi tulipaloa, kun lapset olivat saaneet kynttilän käsiinsä. Molemmissa paloissa vältyttiin henkilövahingoilta.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö muistuttaa, että tulentekovälineet on pidettävä lasten ulottumattomissa eikä lapsia voi jättää yksin palavan kynttilän kanssa samaan huoneeseen.

Kynttilöitä poltetaan vain niissä tiloissa, joissa oleskellaan. Jokaisen perheenjäsenen kannattaa opetella muistisääntö, että se joka poistuu huoneesta viimeisenä, sammuttaa kynttilät.

MT